

notitie

Forum Standaardisatie

www.forumstandaardisatie.nl
info@forumstandaardisaties.nl

Bureau Forum Standaardisatie

gehuisvest bij Logius
Postadres
Postbus 96810
2509 JE Den Haag
Bezoekadres
Wilhelmina van Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag
Bij bezoek aan Logius is
legitimatie verplicht

FORUM STANDAARDISATIE 14 maart 2018

Agendapunt 4. Open standaarden, adoptie Stuknummer 4. Oplegnotitie adoptie

Van:	Stuurgroep open standaarden
Aan:	Forum Standaardisatie
Bijlagen:	<ul style="list-style-type: none"> A. Eindmeting, evaluatie en vervolg streefbeeldafspraken IV-standaarden B. Aanpak monitor open standaarden 2018 C. Overzicht uitzetten van iv-metingen en monitor in achterban

Ter besluitvorming

*U wordt gevraagd om **in te stemmen** met:*

- A. Eindmeting, evaluatie en vervolg streefbeeldafspraken IV-standaarden Nationaal Beraad [presentatie en bijlage A]
- B. Aanpak monitor open standaarden 2018 [bijlage B]

Ter bespreking

*U wordt gevraagd **te bespreken**:*

- C. Overzicht uitzetten van iv-metingen en monitor in achterban [bijlage C]

Ter kennisname

*U wordt gevraagd **kennis te nemen** van:*

- D. Status Wet Digitale Overheid en regeling classificering betrouwbaarheidsniveau's
- E. Nieuwe versies Aquo-standaard en SIKB0101
- F. Update acties document- en content-standaarden
- G. Nieuwe versie Internet.nl
- H. Veilige E-mail Coalitie: evaluatie en vervolg
- I. Overig nieuws

Ter besluitvorming

Ad A. Eindmeting, evaluatie en vervolg streefbeeldafspraken IV-standaarden Nationaal Beraad [presentatie en bijlage A]

In bijgevoegde notitie is een evaluatie van de streefbeeldafspraken opgenomen en een advies over hoe verder te gaan met de streefbeeldafspraken voor de IV-standaarden.

In februari 2016 heeft het Nationaal Beraad een streefbeeld-afspraken gemaakt over de adoptie van vijf internetveiligheidsstandaarden (TLS, DNSSEC, SPF, DKIM en DMARC) door alle Nederlandse overheden voor eind 2017. Het Forum Standaardisatie heeft elk half jaar de voortgang van deze afspraken gemonitord. Nu de betreffende periode is geëindigd kan geconcludeerd worden dat de streefbeeld-afspraken heeft geleid tot een sterke adoptie-impuls: de adoptiegraad is sinds het maken van deze afspraken ongeveer verdubbeld.

- A) In het licht van dit succes wordt het Forum Standaardisatie gevraagd de opvolger van het Nationaal Beraad (het OBDO) te adviseren om voor meer standaarden een streefbeeld-afspraken te maken.
- B) Niettemin is ondanks de grote groei in de adoptiegraad het streefbeeld (volledige adoptie van de vijf standaarden) niet gehaald. Om deze reden wordt het Forum Standaardisatie ook gevraagd het OBDO te adviseren om verdere actie te ondernemen om achterblijvende organisaties alsnog tot adoptie te bewegen.
- C) Tot slot wordt het Forum Standaardisatie geadviseerd om nader onderzoek te laten doen naar de wenselijkheid en haalbaarheid om te komen tot één domeinnaam-extensie voor alle e-mailadressen van de Nederlandse overheden.

Ad B. Aanpak monitor open standaarden 2018

[Bijlage B]

In bijlage 5B vindt u de aanpak voor de Monitor Open Standaarden 2018.

U wordt gevraagd in te stemmen met bijgevoegde aanpak van de Monitor Open Standaarden Beleid 2018.

De aanpak bevat dezelfde onderzoekselementen als de monitor van 2017. Dat wil zeggen dat deze bestaat uit drie delen:

- A) Aanbestedingen: vragen inkopers/ opdrachtgevers de relevante standaarden uit?
- B) GDI Voorzieningen: passen beheerders van de voorzieningen de relevante standaarden toe in de voorzieningen?
- C) Gebruiksgegevens: wat kunnen ICTU en (via BFS) beheerders van standaarden zeggen over het gebruik van de standaarden op de 'pas toe of leg uit'-lijst en hoe verhoudt deze informatie zich tot nut en noodzaak van het gebruik van de standaard en de adoptieambities?

Bijzonderheden Monitor open standaarden 2018

Ad A. Aanbestedingen

Naming and faming. In de Monitor open standaarden 2017 werden voor het eerst de onderzochte aanbestedingen genoemd van het Rijk en uitvoeringsinstanties. De aanbestedende organisatie wordt genoemd, wat aanbesteed wordt, de open standaarden die volgens de onderzoekers hiervoor relevant zijn, de open standaarden die in de aanbesteding terug te vinden zijn en niet in de laatste plaats, een beoordeling van de onderzoekers.

Voor 2018 is het voorstel om *alle* onderzochte aanbestedingen in de monitor te benoemen, dus inclusief de onderzochte aanbestedingen van mede-overheden en andere organisaties die gebonden zijn aan het 'pas toe of leg uit' beleid.

Ad B. Voorzieningen

Naar verwachting zal het Overheidsbrede Beleidsoverleg Digitale Overheid (kortweg: OBDO) verder gaan waar het Nationaal Beraad gebleven is met het maken van adoptieafspraken van standaarden in voorzieningen, met name als het gaat om standaarden voor informatiebeveiliging. In de loop van 2018 worden de ontwikkelingen hieromtrent duidelijker en -voor zover relevant- genoemd worden in de Monitor 2018 bij dit onderdeel.

Ad C. Gebruiksgegevens

In 2018 zullen de gebruiksgegevens van de open standaarden van de 'pas toe of leg uit'-lijst daar waar beschikbaar aangeleverd worden via het Bureau Forum Standaardisatie (het gaat daarbij in ieder geval om de gebruikscijfers uit de IV-metingen en van de PDF-crawler). Dit in samenhang met nut en noodzaak van de standaard en de specifieke adoptiedoelstellingen van de standaard.

Ter bespreking

Ad C. Overzicht uitzetten van iv-metingen en monitor in achterban

[bijlage C]

Ten behoeve van het onder de aandacht brengen van de iv-metingen en de monitor Open Standaarden binnen de voor het Forum en de overheid relevante gremia wordt bijgaand overzicht aan het Forum voorgelegd. Het betreft hier een overzicht van alle (nieuwe) leden van het Forum die al dan niet in de door hen bijgewoonde overleggen van relevante gremia beide onderwerpen kunnen toelichten of reeds hebben toegelicht.

Aan de leden van het Forum wordt gevraagd kenbaar te maken welke gremia hiervoor verder geschikt zijn en of zij zich hiervoor willen inzetten.
--

Ter kennisname

Ad D. Status Wet Digitale Overheid (WDO)

De Wet Digitale Overheid (voorheen de wet Generieke Digitale Infrastructuur) verankert taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot de voorzieningen voor de generieke digitale infrastructuur, verplichtingen voor bestuursorganen en aanspraken van burgers en bedrijven.

Gewerkt wordt in tranches. De eerste tranche regelt onder meer de toegang tot digitale dienstverlening van de overheid middels elektronische identificatie/authenticatie, informatieveiligheid en standaarden.

Het wetsvoorstel ligt sinds 21 december 2017 voor advies bij de Raad van State. Het streven is om de wet per 1 januari 2019 in werking te laten treden.

<https://www.digitaleoverheid.nl/voorzieningen/identificatie-en-authenticatie/eid/wet-gdi/>

Naar verwachting zullen aanpalende maatregelen van deze wet binnenkort in consultatie worden gebracht via internetconsultatie. Wilt u een reactie uitbrengen, houdt dan internetconsultatie in de gaten vanaf 1 april 2018.

Regeling classificering betrouwbaarheidsniveaus

Een van bovengenoemde aanpalende maatregelen betreft de regeling classificering betrouwbaarheidsniveaus. Deze regeling is een uitwerking van artikel 6 van de Wet Digitale Overheid, dat weer een nadere uitwerking is van de eIDAS-verordening.

Interessant voor het Forum Standaardisatie is dat voor deze regeling de handreiking *Betrouwbaarheidsniveaus voor digitale dienstverlening* van het Forum als uitgangspunt is genomen. Bureau Forum Standaardisatie en de klankbordgroep van de handreiking *Betrouwbaarheidsniveaus voor digitale dienstverlening* zijn betrokken bij de totstandkoming van deze regeling.

De wet Digitale Overheid wordt naar verwachting april/mei 2018 formeel in de Tweede Kamer behandeld. Het doel is om deze regeling dan ook gereed te hebben, zodat beiden januari 2019 in werking kunnen treden.

Ad E. Nieuwe versies Aquo-standaard en SIKB0101

De beheerders van de Aquo-standaard en SIKB0101 – respectievelijk het Informatiehuis Water (IHW) en de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB) – hebben hun standaarden bijgewerkt. Voor de Aquo-standaard (nu versie 2017-12), gaat het om een aantal uitbreidingen en wijzigingen in de informatiemodellen, de uitwisselformaten, de domeintabellen en de Aquo-lex.

Voor SIKB0101 (nu versie 13.4.0) betreft het voornamelijk regulier onderhoud op de domeintabellen bij het informatiemodel Metingen. Dit beheert SIKB samen met het Informatiehuis Water. Diverse nieuwe analyseparameters zijn toegevoegd, enkele kleine verbeteringen in het informatiemodel zijn doorgevoerd en de documentatie is verduidelijkt.

Forum Standaardisatie heeft beide beheerorganisaties al eerder het predicaat "uitstekend beheer" toegekend. Bureau Forum Standaardisatie heeft de nieuwe versies daarom automatisch opgenomen op de 'pas toe of leg uit'-lijst.

Zie:

- <http://www.aquo.nl/documents/2018/02/versiedocument-aquo-update-2017-12.pdf>
- <https://www.sikb.nl/doc/BRL0100/Overzicht%20wijzigingen%20SIKB0101%20inclusief%20Metingen%20versie%2013.4.pdf>

Ad F. Update acties documentformaten

- Door de aankomende wettelijke verplichting van digitale toegankelijkheid krijgt het Forum Standaardisatie in toenemende mate vragen over documenten (PDF) en toegankelijkheid. De Tweede Kamer, ministerie van VWS, de Autoriteit Consument en Markt, Planbureau voor de Leefomgeving en PIANOo zijn enkele van de organisaties die ons benaderd hebben met verzoeken om adoptieondersteuning.
- In november 2017 organiseerde het Bureau Forum Standaardisatie een workshop over dit onderwerp in de Jaarbeurs Utrecht die goed bezocht werd (negentig deelnemers). In 2018 zal ook gerichte adoptieondersteuning worden gegeven aan organisaties die daar behoefte aan hebben. Dit wordt afgestemd met het Centrum voor Standaarden van Logius, die het beheer van de Digitoegankelijk standaard voert.
- De voorzitter van het Forum Standaardisatie heeft gereageerd op de openbare consultatie van MedMij en Nictiz over het gebruik van PDF/A voor zorggegevens: <https://bits.nictiz.nl/projects/MSPOC/issues/MSPOC-2?filter=allopenissues>

Ad G. Nieuwe versie Internet.nl

Op 9 januari heeft Platform Internetstandaarden een verbeterde versie van de testtool Internet.nl gepubliceerd. Vanaf nu controleert de testtool niet alleen of standaarden tegen mailspoofing op een domeinnaam aanwezig zijn, maar ook of ze voldoende strikt zijn ingesteld zodat misbruik van een domein echt wordt tegengegaan. Ook is er een API voor het testen van meerdere domeinnamen. Deze wordt vanaf maart opengesteld voor non-profit organisaties en overheden.

Controle op policy voor DMARC en SPF

Deze nieuwe versie van Internet.nl controleert nu ook of de syntax van je DMARC- en SPF-record geldig is. Bovendien controleert de testtool of deze records een voldoende strikte policy bevatten om misbruik van je domein door phishers en spammers tegen te gaan.

Controle op geldigheidsduur voor HSTS

Daarnaast controleert de nieuwe versie van Internet.nl nu ook de geldigheidsduur van de HSTS-policy. Een HSTS-geldigheidsduur van tenminste zes maanden achten we voldoende veilig. Een lange geldigheidsduur heeft als voordeel dat ook infrequente bezoekers beschermd zijn. Het nadeel is dat wanneer je wilt stoppen met HTTPS je langer moet wachten totdat de geldigheid van de HSTS-policy in alle browsers die je website bezochten is verlopen.

Impact op testscore

De DMARC-/SPF-policy en de HSTS-geldigheidsduur tellen voorlopig nog niet mee in de procentuele totaalscore. Afwijkingen worden als oranje waarschuwingen weergegeven in de testresultaten. Vanaf april 2018 wegen de resultaten van deze testonderdelen wel mee in de score.

Ad H. Veilige E-mail Coalitie (VEC): evaluatie en vervolg

Tijdens de laatste VEC-bijeenkomst op 9 februari (met interessante inhoudelijke bijdragen van De Volksbank, KPN en PostNL) spraken de meeste deelnemers hun voorkeur uit voor 'informatiecentrum' als model voor VEC.

DDMA, Thuiswinkel.org, Nederland ICT lieten weten te willen participeren in de stuurgroep. De stuurgroep, waarin ook de overheid (EZK / Forum Standaardisatie) gaat participeren, zal de koers voor VEC nader bepalen en binnenkort voor het eerst bij elkaar komen.

Ad I. Overig nieuws

- IPv6 Framework for European Governments, <http://ipv6gov.eu/>
- Survey van RIPE over IPv6: :
https://twitter.com/RIPE_NCC/status/963340258304843778
- Consultatie Standaarden Omgevingsdocumenten,
<https://www.geonovum.nl/onderwerpen/omgevingswet/nieuws/consultatie-standaarden-omgevingsdocumenten>
- Workshop Samenwerkende Catalogi 23 februari 2018,
<https://www.geonovum.nl/onderwerpen/linked-data/nieuws/workshop-samenwerkende-catalogi-23-februari-2018>